C/2024/668

12.1.2024.

MIŠLJENJE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 24. studenoga 2023.

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o statistici tržišta rada Europske unije o poslovnim subjektima i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 530/1999 te uredbi (EZ) br. 450/2003 i (EZ) br. 453/2008 Europskog parlamenta i Vijeća

(CON/2023/38)

(C/2024/668)

Uvod i pravna osnova

Europska središnja banka (ESB) primila je 12. listopada 2023. zahtjev Vijeća Europske unije za davanje mišljenja o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o statistici tržišta rada Europske unije o poslovnim subjektima i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 530/1999 te uredbi (EZ) br. 450/2003 i (EZ) br. 453/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) (dalje u tekstu: „prijedlog uredbe”).

Nadležnost ESB-a za davanje mišljenja temelji se na članku 127. stavku 4. i članku 282. stavku 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije jer prijedlog uredbe sadržava odredbe koje utječu na zadaće ESB-a u vezi s prikupljanjem statističkih podataka i doprinosom usklađivanju, ovisno o potrebi, pravila i praksi kojima se uređuje prikupljanje, objedinjavanje i distribucija statističkih podataka u područjima njegove nadležnosti u skladu s člankom 5. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu: „Statut ESSB-a”). Upravno vijeće donijelo je ovo mišljenje u skladu s prvom rečenicom članka 17. stavka 5. Poslovnika Europske središnje banke.

1. Opće napomene

ESB-u su potrebne informacije o stopi slobodnih radnih mjesta, razini i sastavu troškova rada te o strukturi i distribuciji plaća u svrhu procjene gospodarskih kretanja u državama članicama u kontekstu jedinstvene europske monetarne politike i s njom povezanog primarnog cilja Europskog sustava središnjih banaka održavanja stabilnost cijena ([2]). Pravodobne informacije o uvjetima na tržištu rada i kretanjima plaća ključne su za procjenu temeljnih inflacijskih pritisaka i donošenje odluka o monetarnoj politici. Statistički podaci o slobodnim radnim mjestima i indeks troškova rada navedeni su među glavnim europskim gospodarskim pokazateljima ([3]), što im daje istaknutu ulogu u službenoj ekonomskoj statistici koja se upotrebljava za praćenje monetarnih i ekonomskih politika. ESB podržava predloženu zamjenu postojećih pravnih akata o statističkim podacima koji se odnose na tržište rada ([4]) jedinstvenom uredbom kojom su obuhvaćene svi statistički podaci o tržištu rada u pogledu poslovnih subjekata (dalje u tekstu: „statistički podaci o tržištu rada”) ([5]). Predloženi bolji obuhvat statističkih podataka o tržištu rada od 2026. obogatio bi te statističke podatke i učinio ih korisnijima za praćenje, procjenu i predviđanje od strane ESB-a, a time i za pripremu odluka o monetarnoj politici. Pozdravlja se i izvješćivanje o ranim procjenama indeksa troškova rada ([6]) od 2026. jer bi se time omogućila veća važnost tog pokazatelja u kontekstu analize i procjene troškovnih pritisaka koji bi mogli imati uzroke u promjenama troškova rada.

([1]) COM (2023) 459 final.
([2]) Prva rečenica članka 127. stavka 1. Ugovora. U drugoj rečenici članka 127. stavka 1. Ugovora zahtijeva se i da Eurosustav podržava opće ekonomske politike u Uniji kako bi pridonio ostvarivanju ciljeva Unije utvrđenih člankom 3. Ugovora o Europskoj uniji.
([3]) COM (2002) 661 final.
([4]) Uredba Vijeća (EZ) br. 530/1999 od 9. ožujka 1999. o strukturnoj statistici o dohotku i troškovima rada (SL L 63, 12.3.1999., str. 6.); Uredba (EZ) br. 450/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. veljače 2003. o indeksu troškova rada (SL L 69, 13.3.2003., str. 1.); i Uredba (EZ) br. 453/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o tromjesečnim statističkim podacima o slobodnim radnim mjestima u Zajednici (SL L 145, 4.6.2008., str. 234.).
([5]) Članak 1. prijedloga uredbe.
([6]) Članak 5. i Prilog prijedloga uredbe.

2. **Posebne napomene**

2.1. *Područje primjene i kvaliteta novog izvješćivanja*

Predloženim uključivanjem javnog sektora i malih poduzeća ([7]) u izvore podataka koji se upotrebljavaju za izradu statističkih podataka o tržištu rada znatno bi se poboljšali njihov obuhvat i reprezentativnost. Tako bi se poboljšala i usklađenost u prikupljanju podataka i omogućila bolja usporedba kretanja statističkih podataka o slobodnim radnim mjestima i indeksa troškova rada među zemljama. ESB predlaže da se u prijedlogu uredbe izričito utvrdi zahtjev ([8]) za dostavu informacija koje omogućavaju razumijevanje učinka promjena metodologije ili populacije uzorka (na primjer, odgovarajuća količina podataka za prethodna razdoblja koji se mogu temeljiti na procjenama, zamjenskim vrijednostima i drugim izvorima podataka ([9])). Komisija bi zatim u provedbenom aktu trebala utvrditi pojedinosti o tim podacima zajedno s ostalim zahtjevima u pogledu podataka ([10]).

2.2. *Pravodobnost izvješćivanja*

Predložena odredba o dostavi ranih procjena indeksa troškova rada predstavljala bi znatno poboljšanje postojećeg režima izvješćivanja. Poboljšana pravodobnost tih procjena posebno je važna jer ne postoje usklađeni mjesečni pokazatelji kretanja plaća u svim državama članicama. Tromjesečne informacije o naknadama zaposlenicima objavljene na temelju nacionalnih računa u ESA-i 2010 ([11]). omogućavaju procjenu kretanja plaća samo s velikim zakašnjenjem. Stoga bi objava ranih procjena indeksa troškova rada bila prva dostupna informacija o tromjesečnim kretanjima plaća. Dobrodošla bi bila daljnja poboljšanja datuma prijenosa podataka za strukturu ankete o dohotku iznad trenutačno predloženih relativno skromnih promjena.

2.3. *Definicija statističke jedinice*

U cilju postizanja, u mjeri u kojoj je to moguće, usklađene statističke obrade, ESB smatra da je definicija statističke jedinice ([12]) ključna za potrebe izrade europskih statističkih podataka kao što su statistički podaci o tržištu rada. Kako bi se izbjegla preklapanja i elementi koji nedostaju, posebno ako poduzeća ([13]) imaju lokalne jedinice ([14]) u više od jedne države članice, važno je da postoje konkretni instrumenti za prikupljanje podataka od poduzeća ili lokalnih jedinica.

Kada ESB predlaže izmjenu prijedloga uredbe, konkretni prijedlozi izmjena navedeni su u posebnom tehničkom radnom dokumentu kojem je u tu svrhu priloženo obrazloženje. Tehnički radni dokument dostupan je na engleskom jeziku na mrežnim stranicama EUR-Lex.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 24. studenoga 2023.

Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE

([7]) Članak 4. stavak 1. točka (b) podtočka ii. i točka (c) podtočka i., članak 6. stavak 2. prijedloga uredbe.
([8]) Posebno u članku 8. stavku 2. prijedloga uredbe.
([9]) Članak 3. stavak 1. točka (c) prijedloga uredbe.
([10]) Članak 4. stavak 7. prijedloga uredbe.
([11]) Na temelju poglavlja 4., D.1 Priloga A Uredbi (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).
([12]) Kako je definirano člankom 2. stavkom 1. prijedloga uredbe.
([13]) Kako je definirano člankom 2. stavkom 2. prijedloga uredbe.
([14]) Kako je definirano člankom 2. stavkom 3. prijedloga uredbe.